

Projekt numer 2016-1-PL01-KA102-023692

„Umiejętności praktyczne źródłem mobilności zawodowej”

współfinansowany jest ze środków

Europejskiego Funduszu Społecznego,

Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

w ramach projektu „Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”.

Beneficjent projektu:

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Tadeusza Kościuszki
w Tomaszowie Mazowieckim

Ewaluację opracowali:

Arkadiusz Świątek – koordynator projektu

Joanna Kryszewska – opiekun

Beata Chwalińska – opiekun

Tadeusz Marczewski – opiekun

Hubert Gąckowski – opiekun

Informacje ogólne. Ankieta z systemu Mobility Tool i inne.

EWALUACJA PROJEKTU sporządzona została na podstawie:

- 60 ankiet uczestników projektu w systemie Mobility Tool,
- 60 ankiet ewaluacyjnych po zakończeniu przygotowania językowego
- 58 ankiet uczestników projektu, przygotowanych przez koordynatora projektu
- dokumentacji merytorycznej projektu
- opinii i recenzji uczestników

Wszyscy uczestnicy projektu zgodnie z zapisami umowy sporządzili raporty z odbycia stażu w systemie Mobillity Tool, w terminie zgodnym z umową.

Liczba złożonych sprawozdań: 60.

Ewaluacja została również przygotowana na podstawie 58 ankiet uczestników projektu przygotowanych przez koordynatora projektu oraz 60 ankiet ewaluacyjnych uczestników dot. przygotowania językowego, pedagogicznego, kulturowego i szkolenia BHP.

Uczestnicy staży i ich cel, powody uczestnictwa.

Wszyscy uczestnicy podali dane osobowe i kontaktowe (nr. telefonu, e-mail).

Uczestnicy byli na poziomie edukacji w czasie stażu:

60 uczniów ponadgimnazjalnej szkoły zawodowej klasy III, co jest zgodne z danymi osobowymi zgromadzonymi w procesie rekrutacji, w tym:

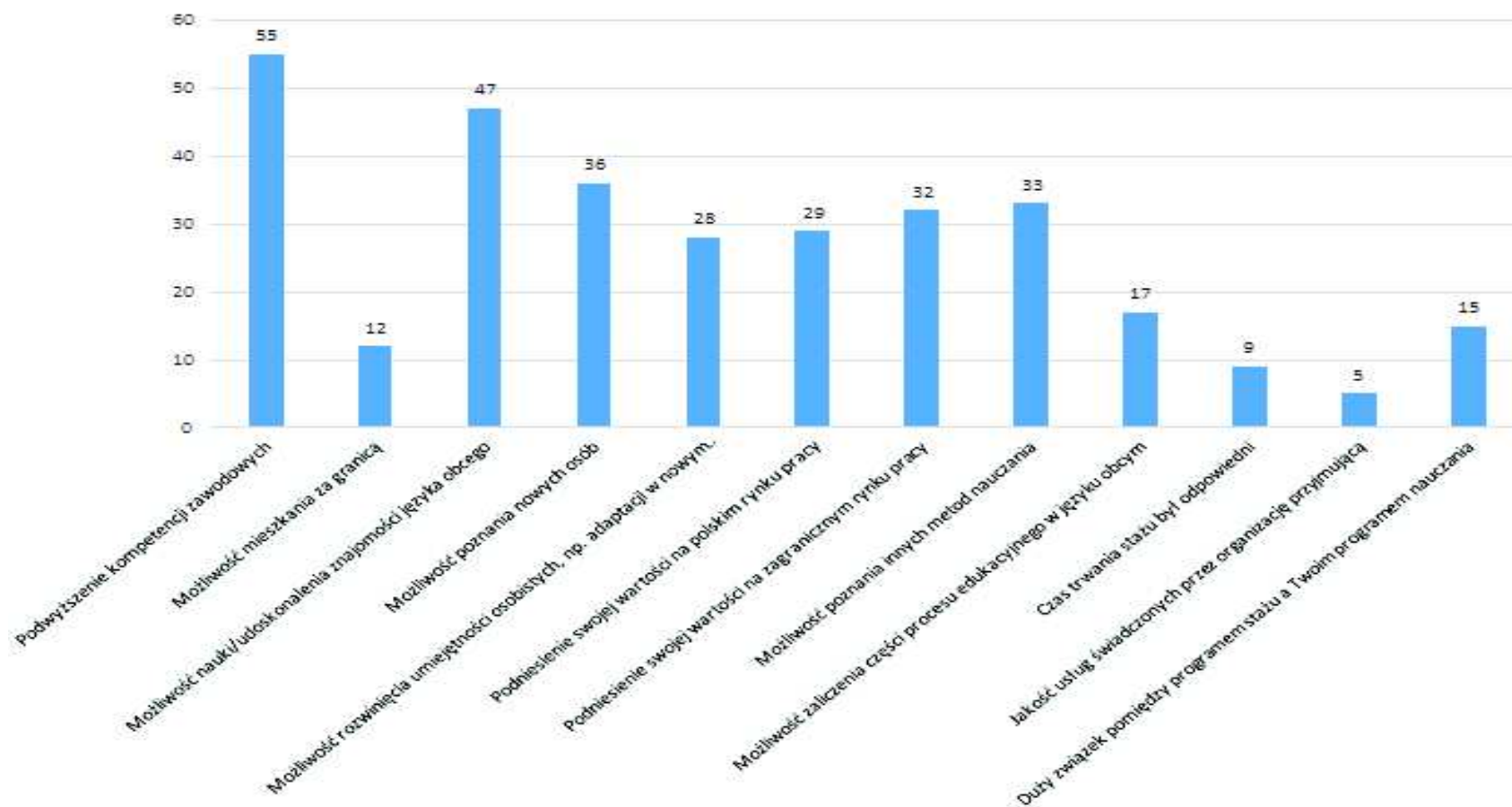
30 uczniów Technikum Informatycznego

20 uczniów Technikum Mechatronicznego

10 uczniów Techników Hotelarstwa

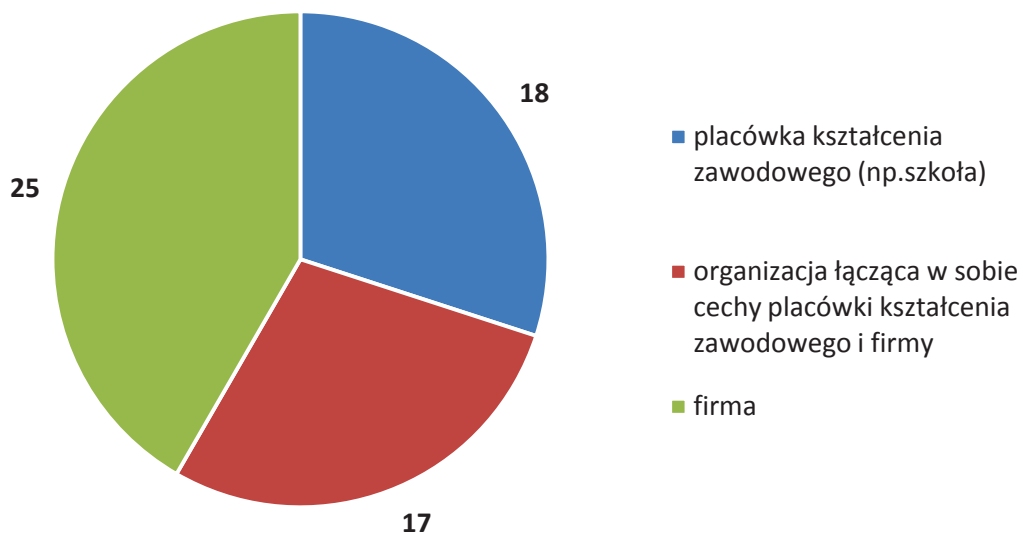
Jako główne powody udziału w praktykach zawodowych, uczestnicy podali [pytanie 1, wielokrotnego wyboru]:

Jakie były główne powody Twojego udziału w stażu?

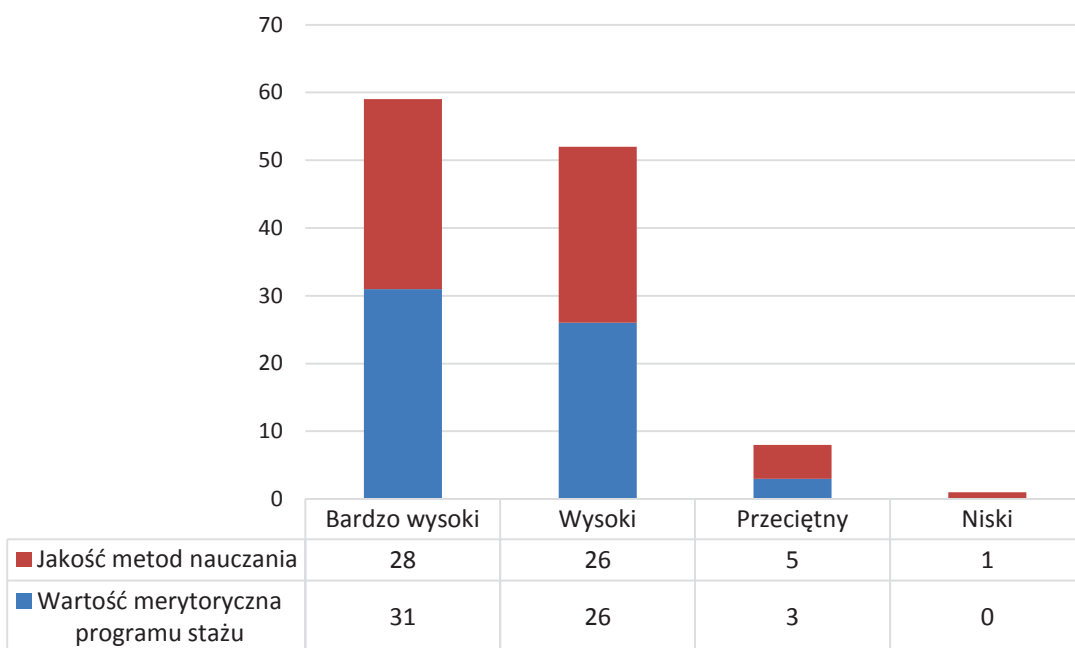

Jakość stażu i jakość wsparcia uczestników.

Twoją organizacją przyjmującą była [pytanie 2]:

Jak oceniasz poziom nauczania w organizacji przyjmującej?
[pytanie 3]

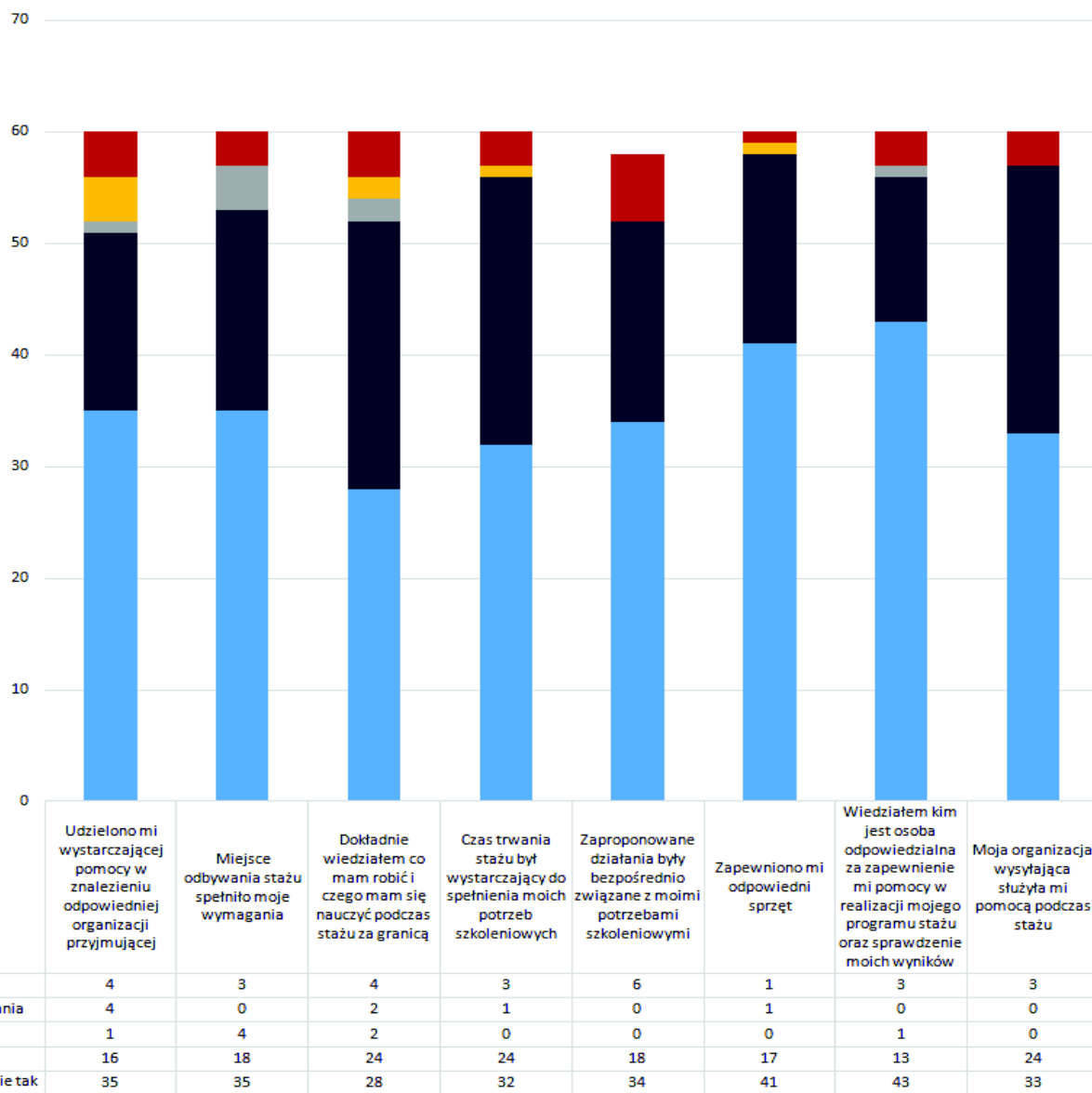
Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

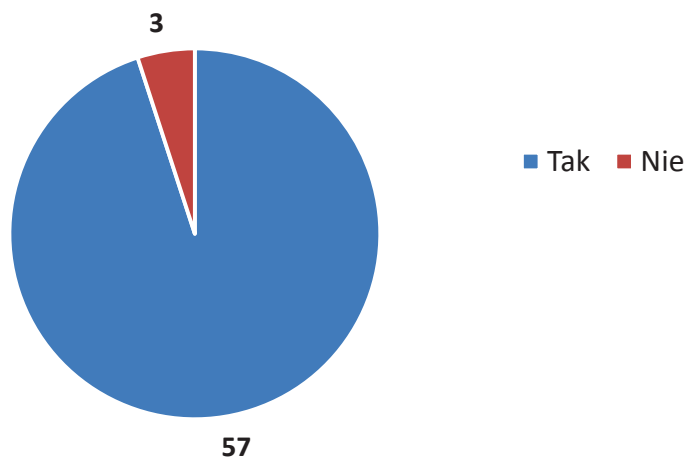
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jak oceniasz jakość wsparcia ze strony organizacji wysyłającej?

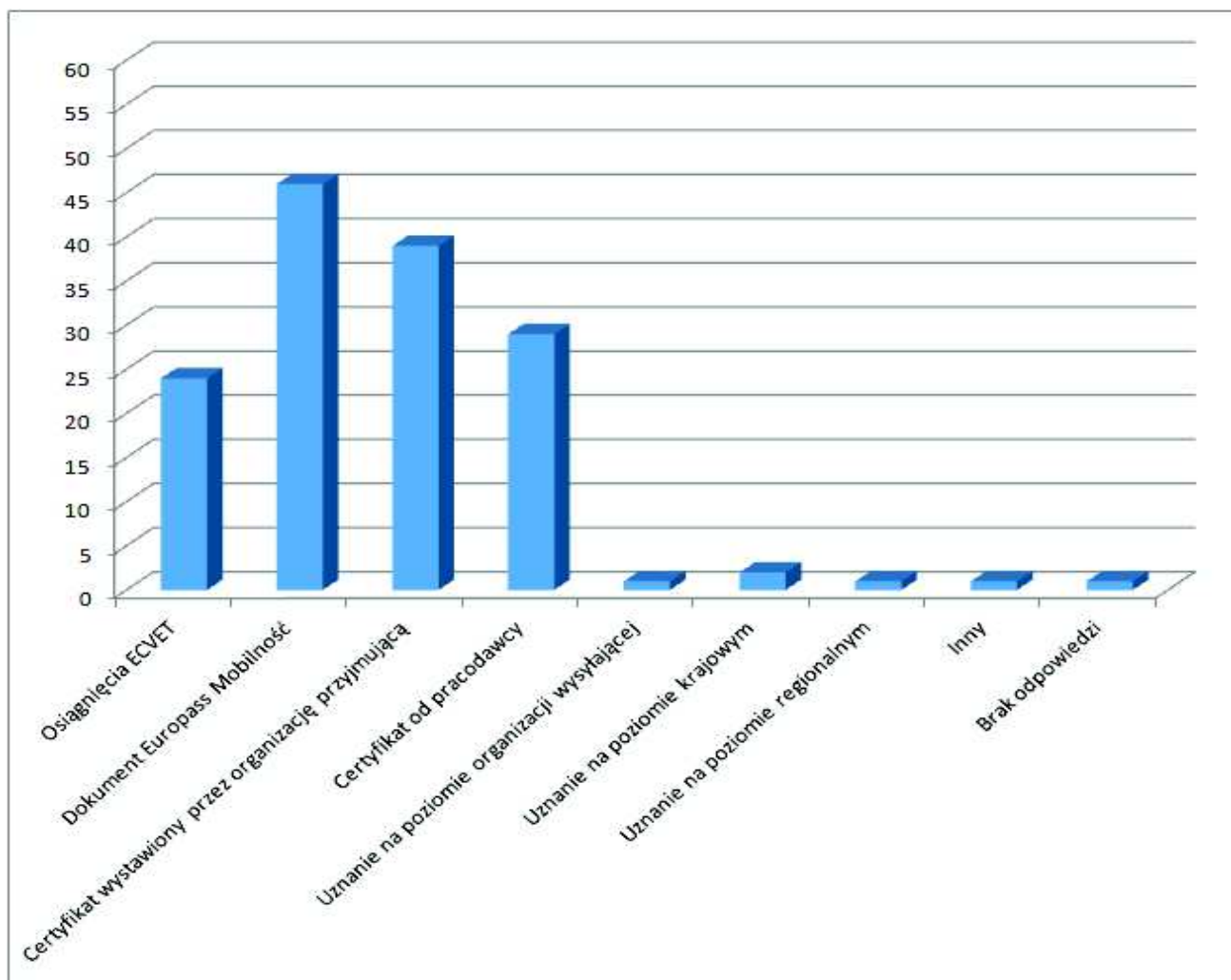
Czy poleciałbyś swoją organizację przyjmującą innym uczestnikom? [pytanie 5]

Certyfikacja i formalne uznawanie efektów kształcenia i uczenia się .

Przed wyjazdem na staż WSZYSCY (100%) uczestnicy podpisali i otrzymali Porozumienie o programie stażu/zajęć, które stanowiło załącznik do umowy.

Jaki rodzaj certyfikatu/zaświadczenia otrzymałeś? [pytanie 6]

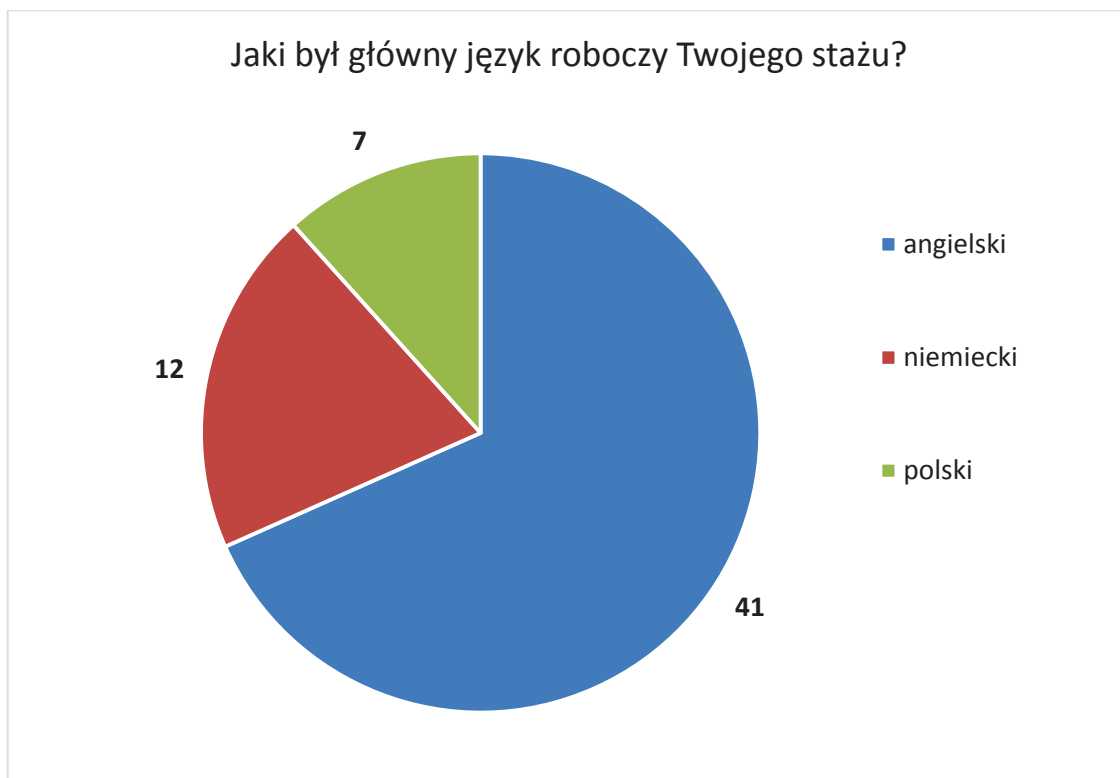

Wszyscy uczestnicy otrzymali cztery różne dokumenty potwierdzające nabyte kompetencje zawodowe:

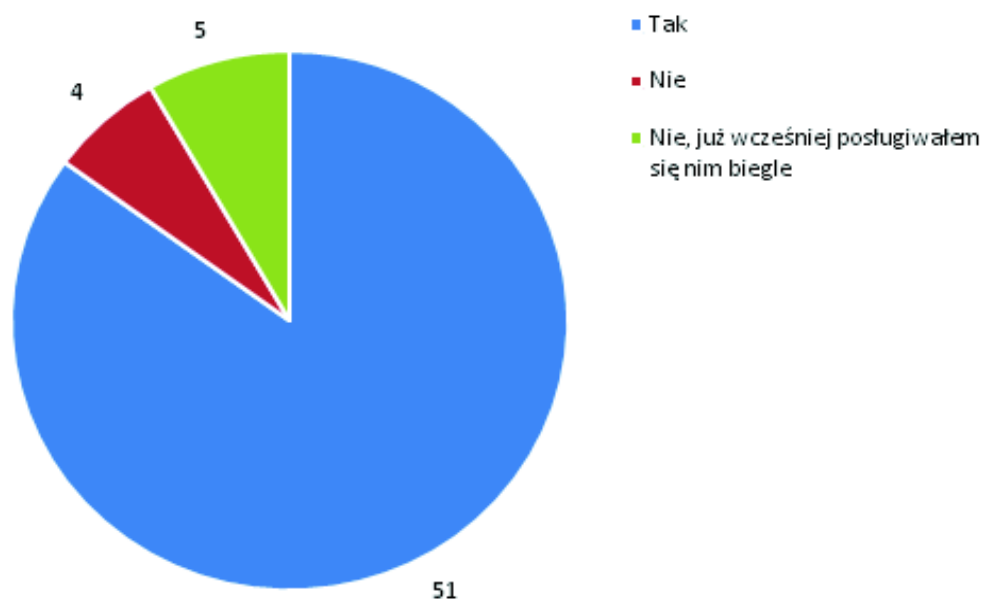
1. Dokument osiągnięcia kompetencji zawodowych Ecvet
2. Dokument Europass Mobilność
3. Certyfikat wystawiony przez organizację przyjmującą w języku polskim i angielskim
4. Certyfikat od pracodawcy

Wyniki ankiety tego nie potwierdzają, co świadczy o małej świadomości uzyskanych certyfikatów i zaświadczeń przez uczestników.

Umiejętności językowe i wsparcie językowe. [pytanie 7]

Czy czujesz, że poprawiłeś swoje umiejętności językowe w trakcie pobytu za granicą?

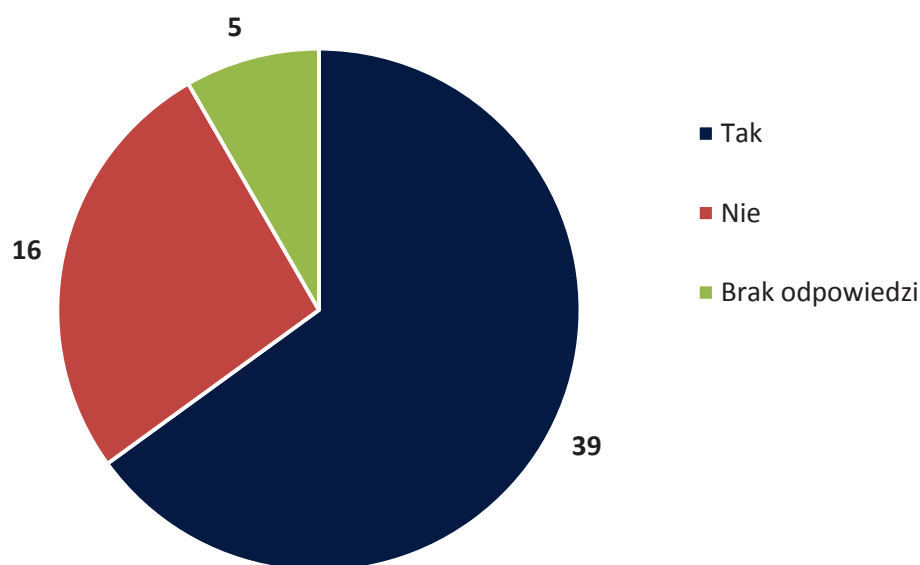
Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

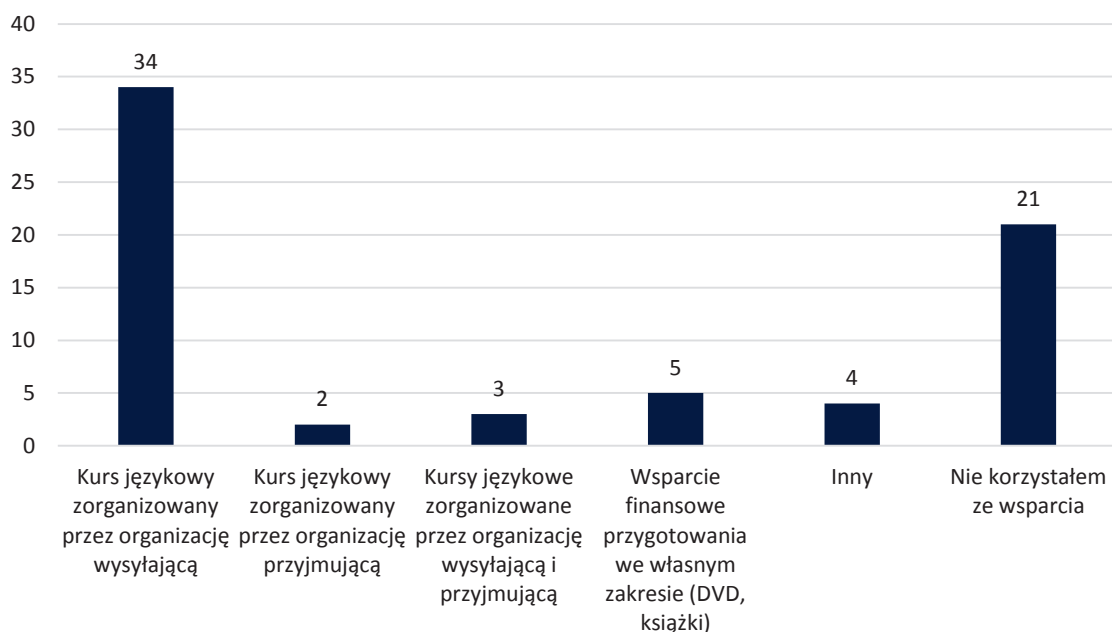
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czy korzystałeś ze wsparcia językowego dot. języka roboczego stażu? [pytanie 9]

Jakiego rodzaju wsparcie uzyskałeś? Możliwe kilka odpowiedzi [pytanie 10, wielokrotnego wyboru]

Kurs językowy (niemiecki) był organizowany przez organizację wysyłającą przed wyjazdem na praktyki.

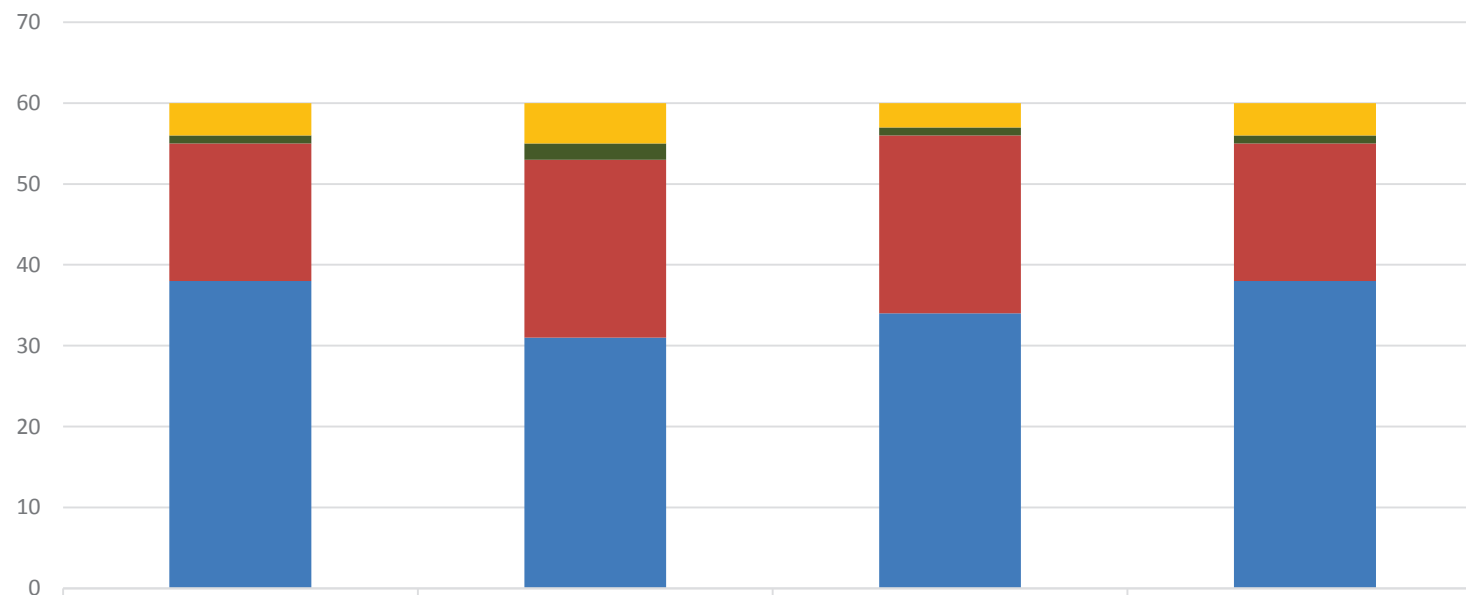
[pytanie 11]

Dzięki udziałowi w mobilności, dowiedziałem się lepiej, jak...:

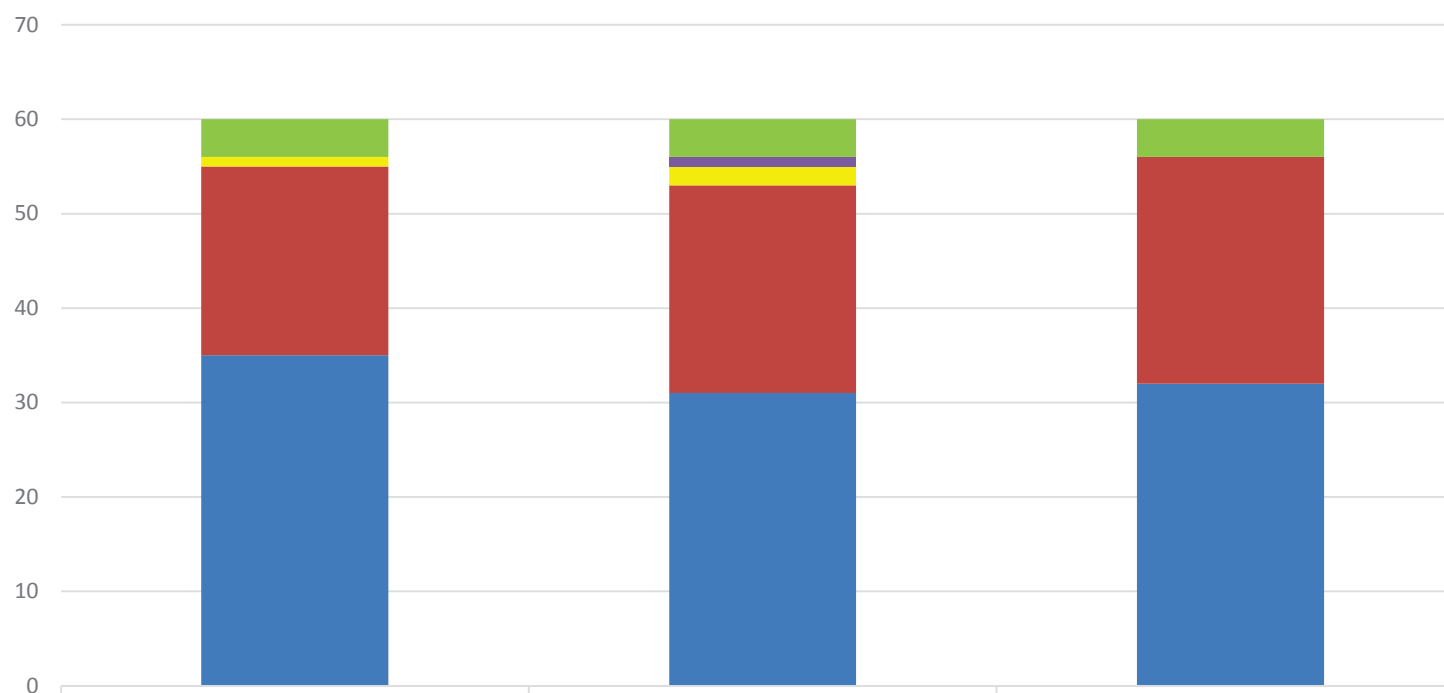
Przyszła perspektywa edukacji, praktyki i pracy.

Dzięki udziałowi w stażu [pytanie 12]:

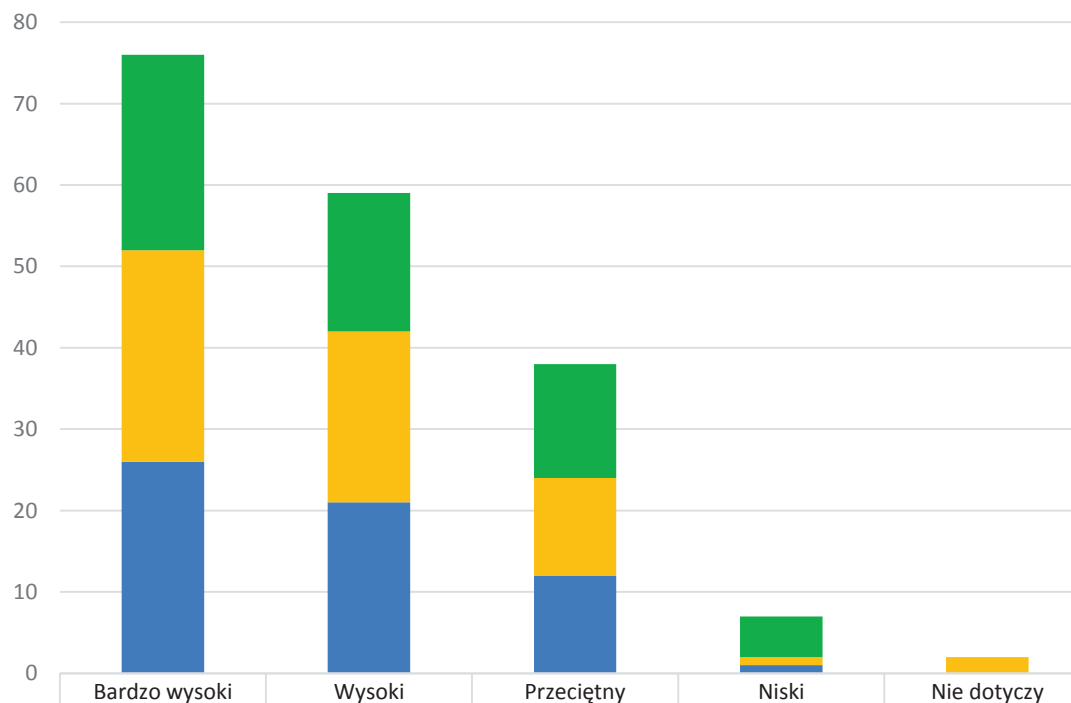
Nie mam zdania	4	5	3	4
Zdecydowanie nie	0	0	0	0
Raczej nie	1	2	1	1
Raczej tak	17	22	22	17
Zdecydowanie tak	38	31	34	38

W jaki sposób udział w stażu wpłynął na Twoją wizję przyszłej pracy? [pytanie 13]

	Mogę sobie wyobrazić pracę w innym kraju w przyszłości	Mogę sobie wyobrazić pracę w kraju odbycia stażu w przyszłości	Chciałbym pracować w środowisku międzynarodowym
■ Nie mam zdania	4	4	4
■ Zdecydowanie nie	0	1	0
■ Raczej nie	1	2	0
■ Raczej tak	20	22	24
■ Zdecydowanie tak	35	31	32

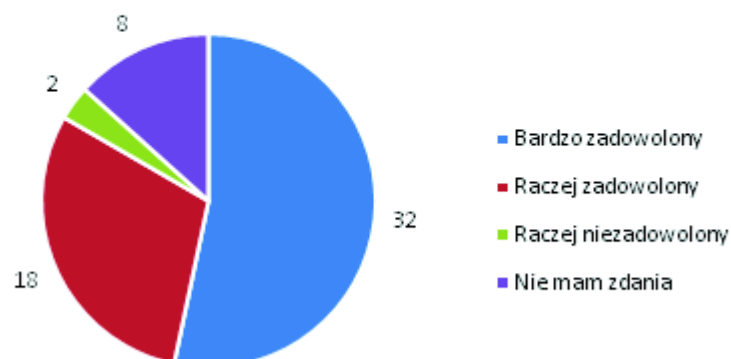
Jak oceniasz swój stopień integracji [pytanie 14]:

	Bardzo wysoki	Wysoki	Przeciętny	Niski	Nie dotyczy
■ Z innymi stażystami z za granicy (np. w ramach Erasmus+)	24	17	14	5	0
■ Z miejscowymi uczniami	26	21	12	1	2
■ W codziennym życiu z pracownikami organizacji przyjmującej	26	21	12	1	0

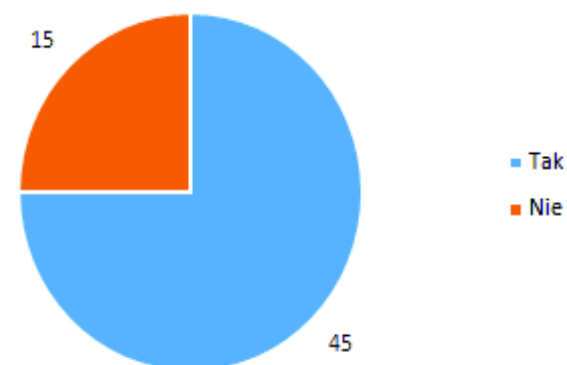
Rozwiązania praktyczne i logistyczne.

Jak oceniasz sposób reagowania organizacji przyjmującej na jakiekolwiek pytania, skargi czy problemy zgłaszane podczas stażu?

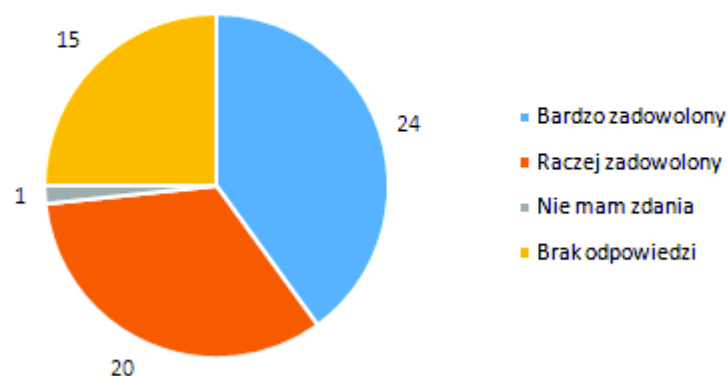
[pytanie 15]

Czy organizacja przyjmująca zapewniła ci wsparcie w postaci mentora?

[pytanie 16]

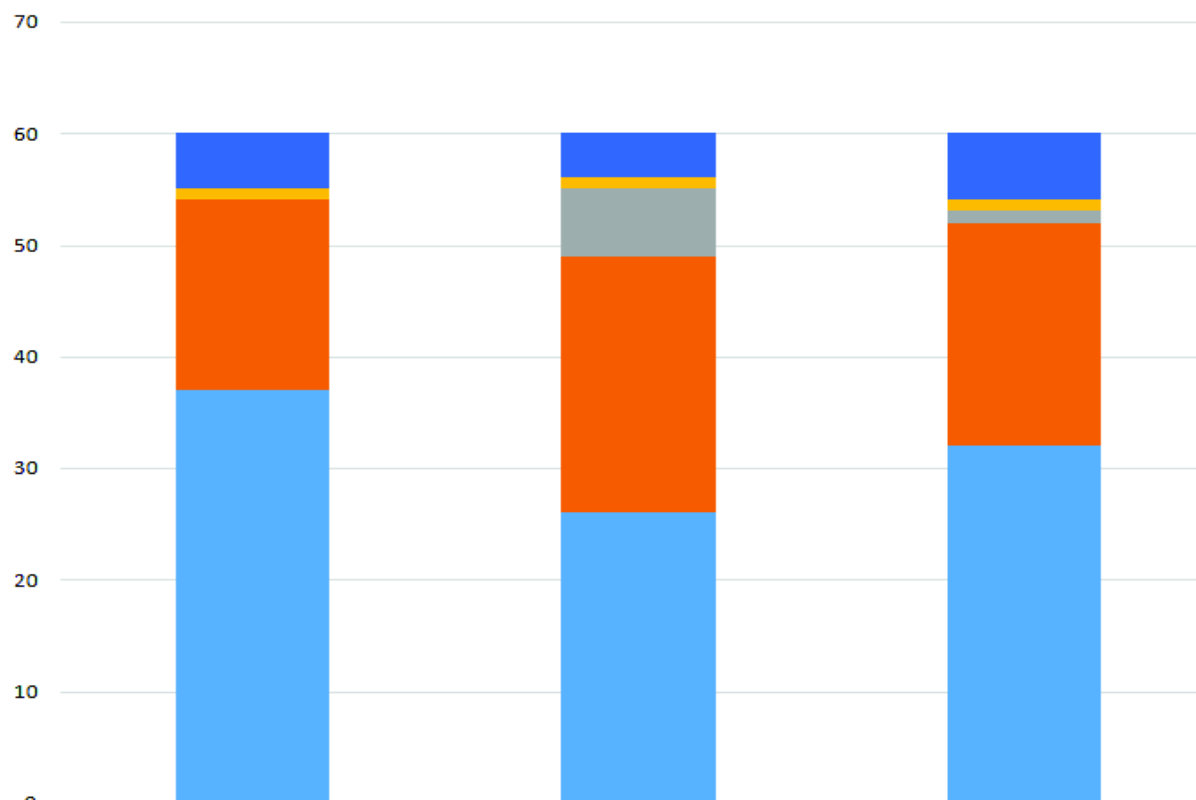
Jak oceniasz mentoring i wsparcie otrzymane ze strony organizacji przyjmującej?

[pytanie 17]

Zakwaterowanie i infrastruktura.

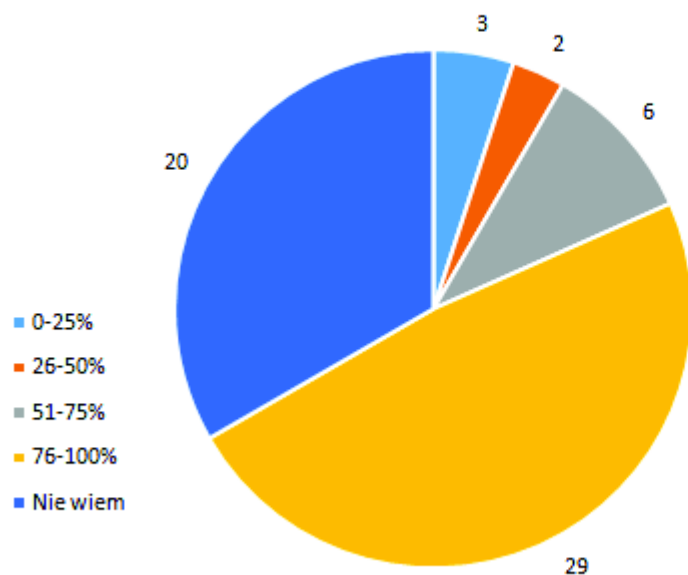
Jak oceniasz transport i zakwaterowanie, które Ci zapewniono?

[pytanie 18]

Koszty

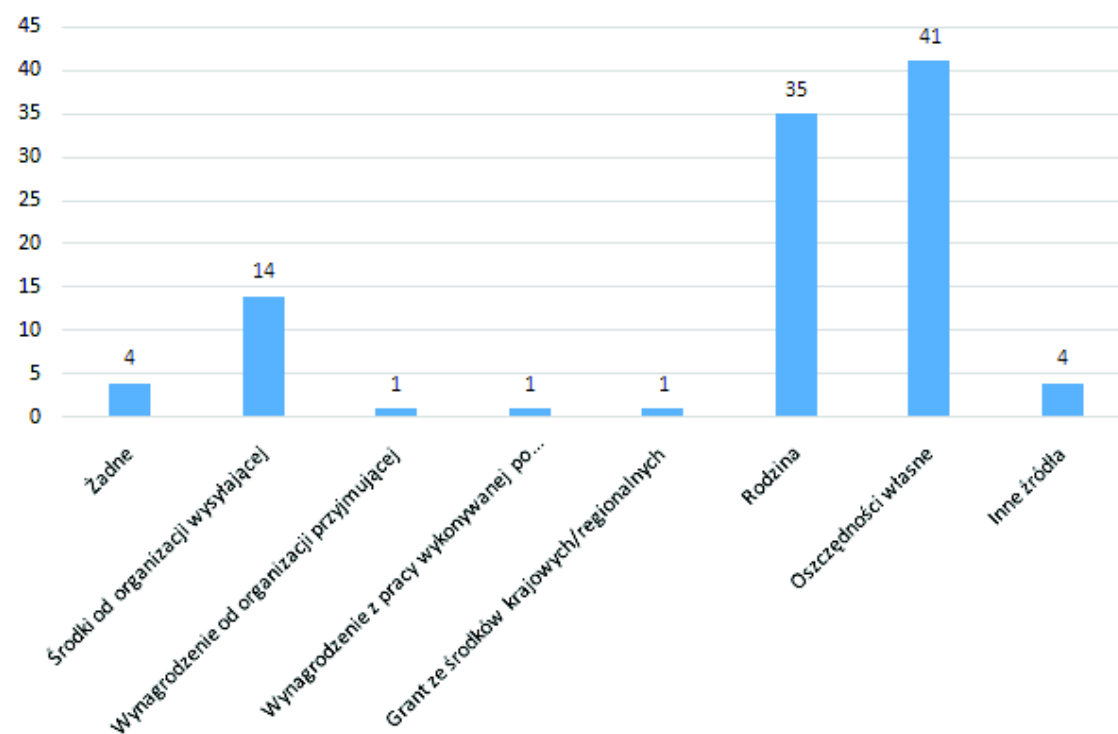
W jakim stopniu dofinansowanie ze środków programu Erasmus+ pokryło koszty Twojej mobilności?

[pytanie 20]

[pytanie 19]

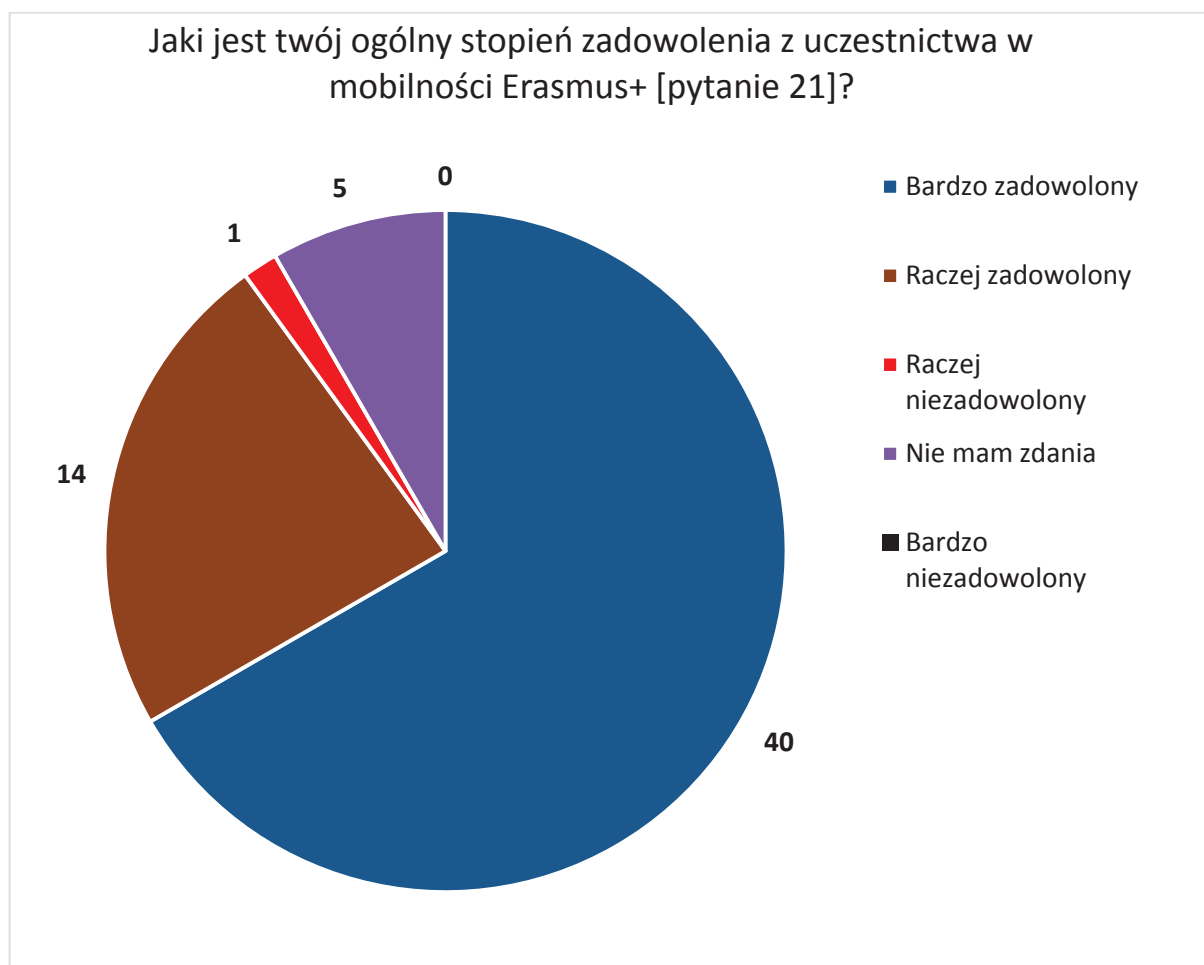
Czy miałeś również inne źródła finansowania?

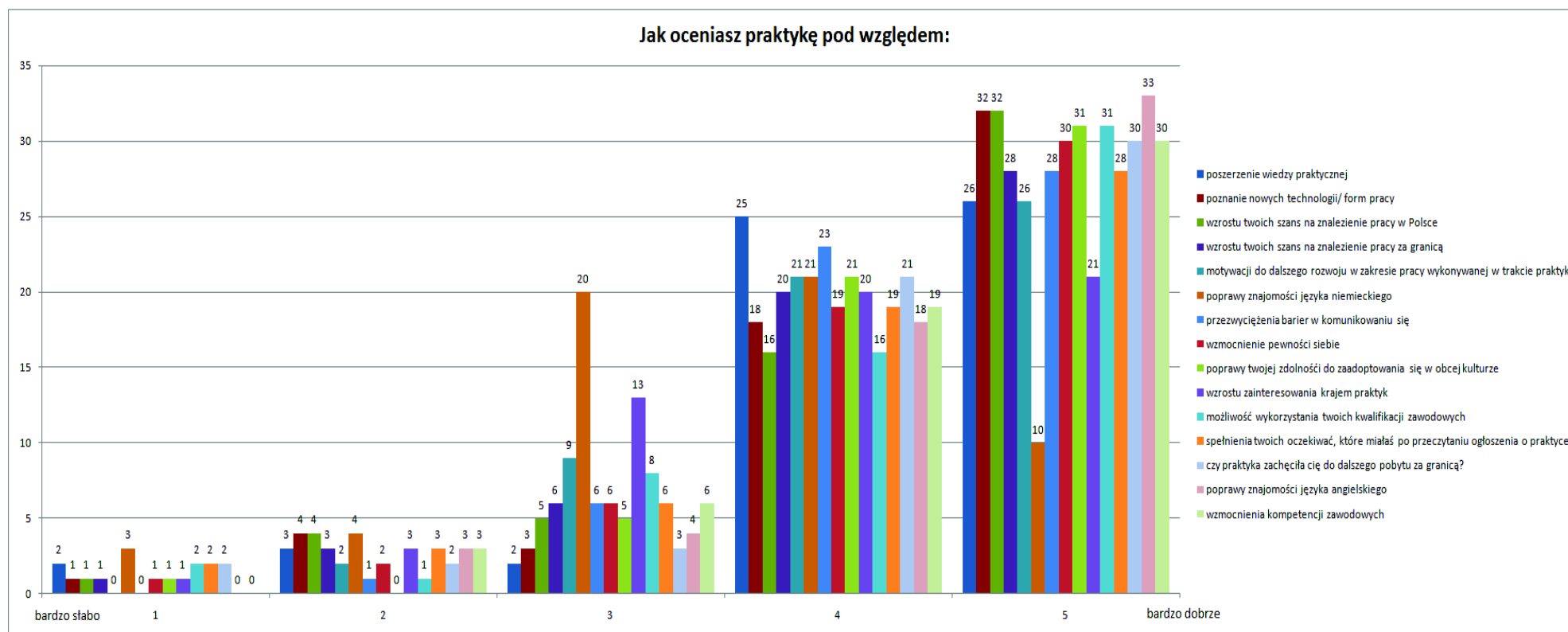

Konkluzje, komentarze i opinie uczestników.

Stażyci zamieścili swoje komentarze w sprawozdaniach oraz na profilu fb projektu <https://www.facebook.com/pg/power.zsp1.tomaszow/reviews/> . Były to treści dot. satysfakcji z udziału w projekcie, stażu.

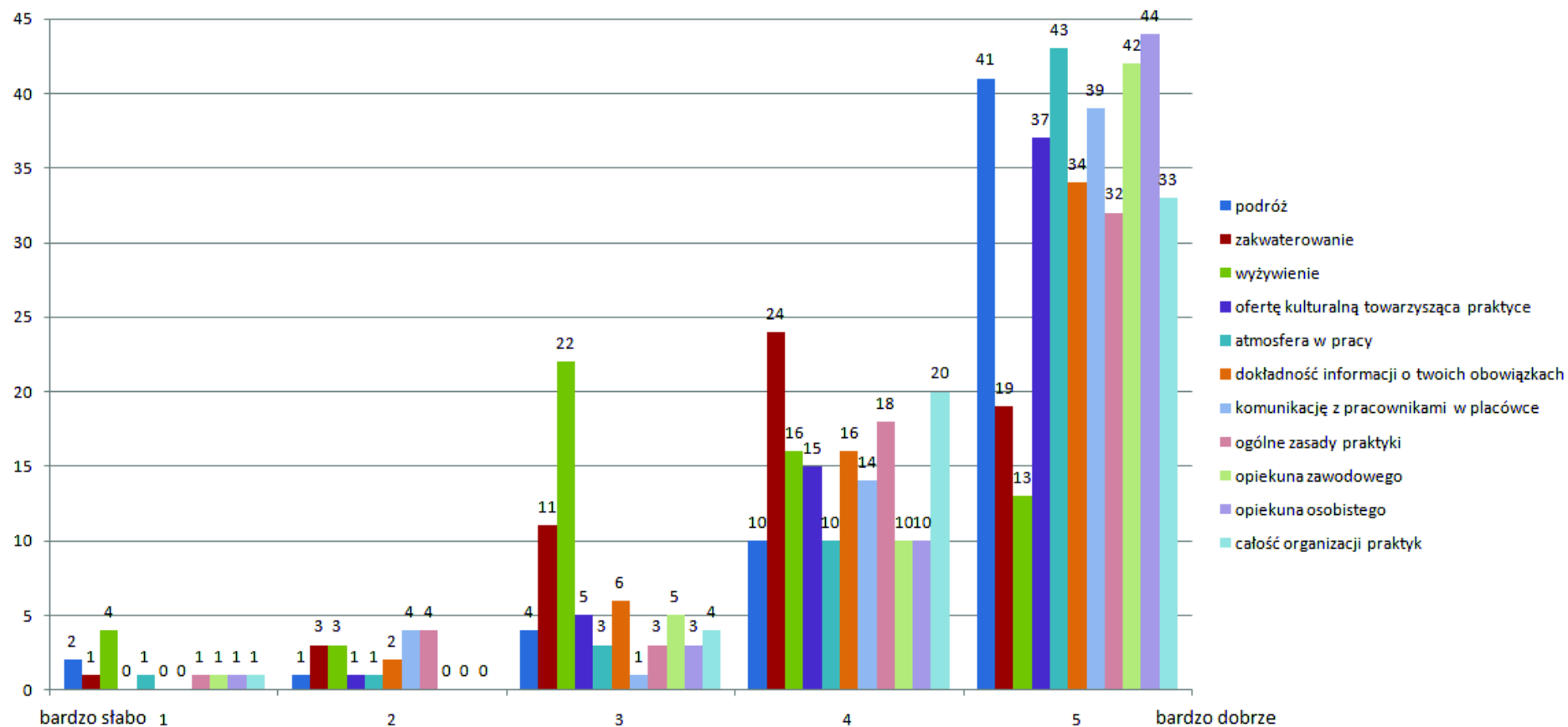
Zamieszczone treści zostały zamieszczone w sekcji komentarz koordynatora i opiekunów.

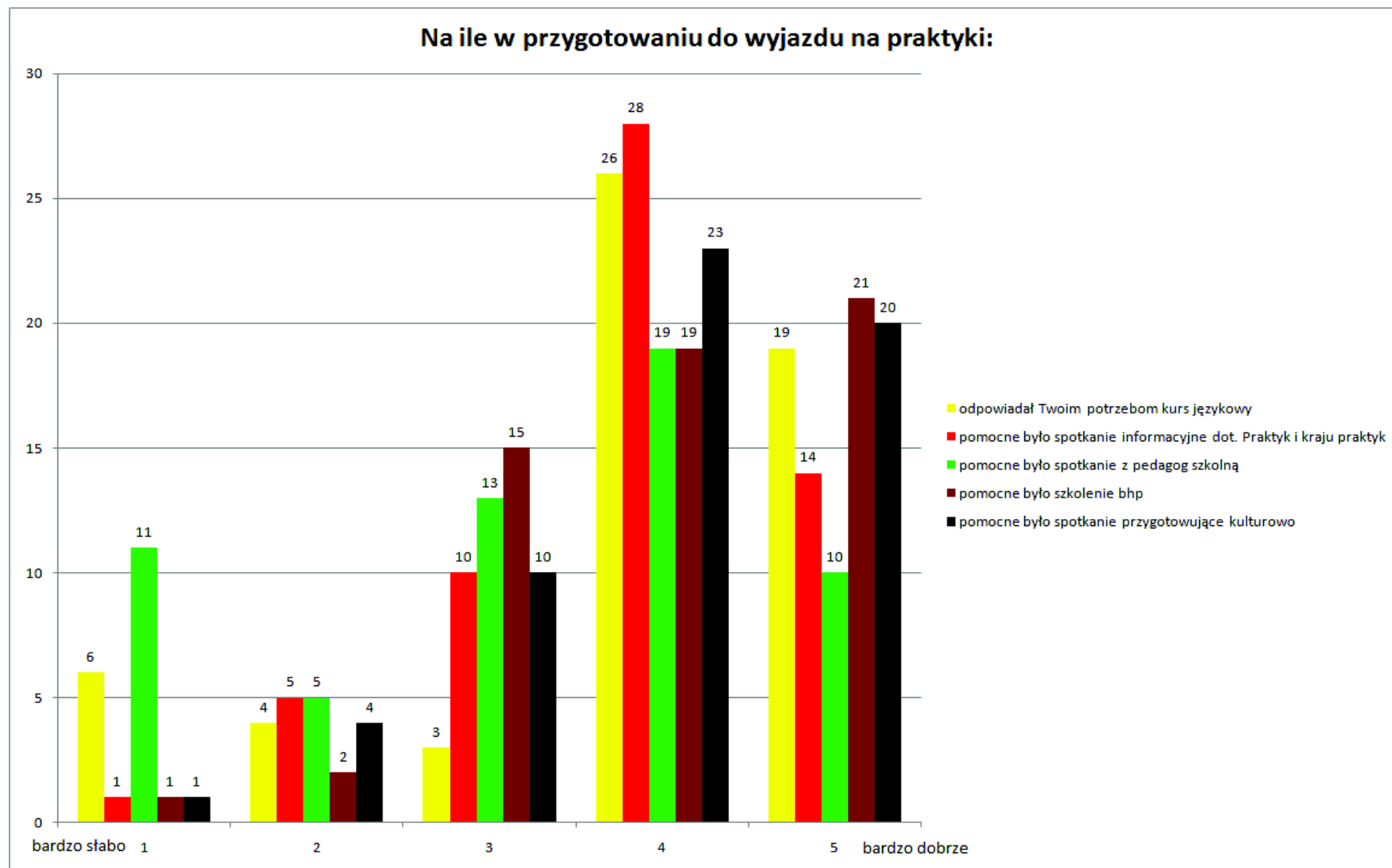

[pytanie 23]

Jak oceniasz następujące aspekty praktyk?

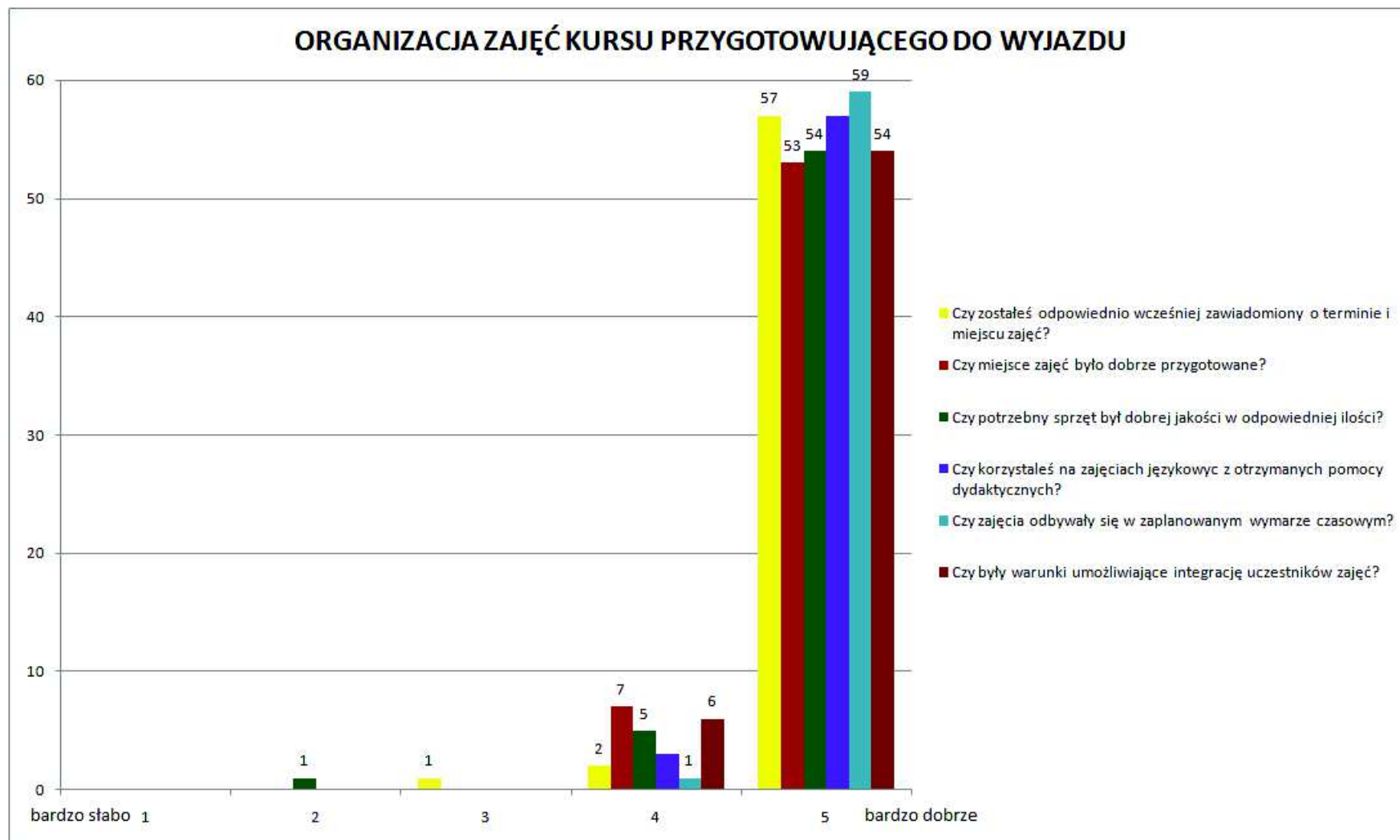

[pytanie 24]

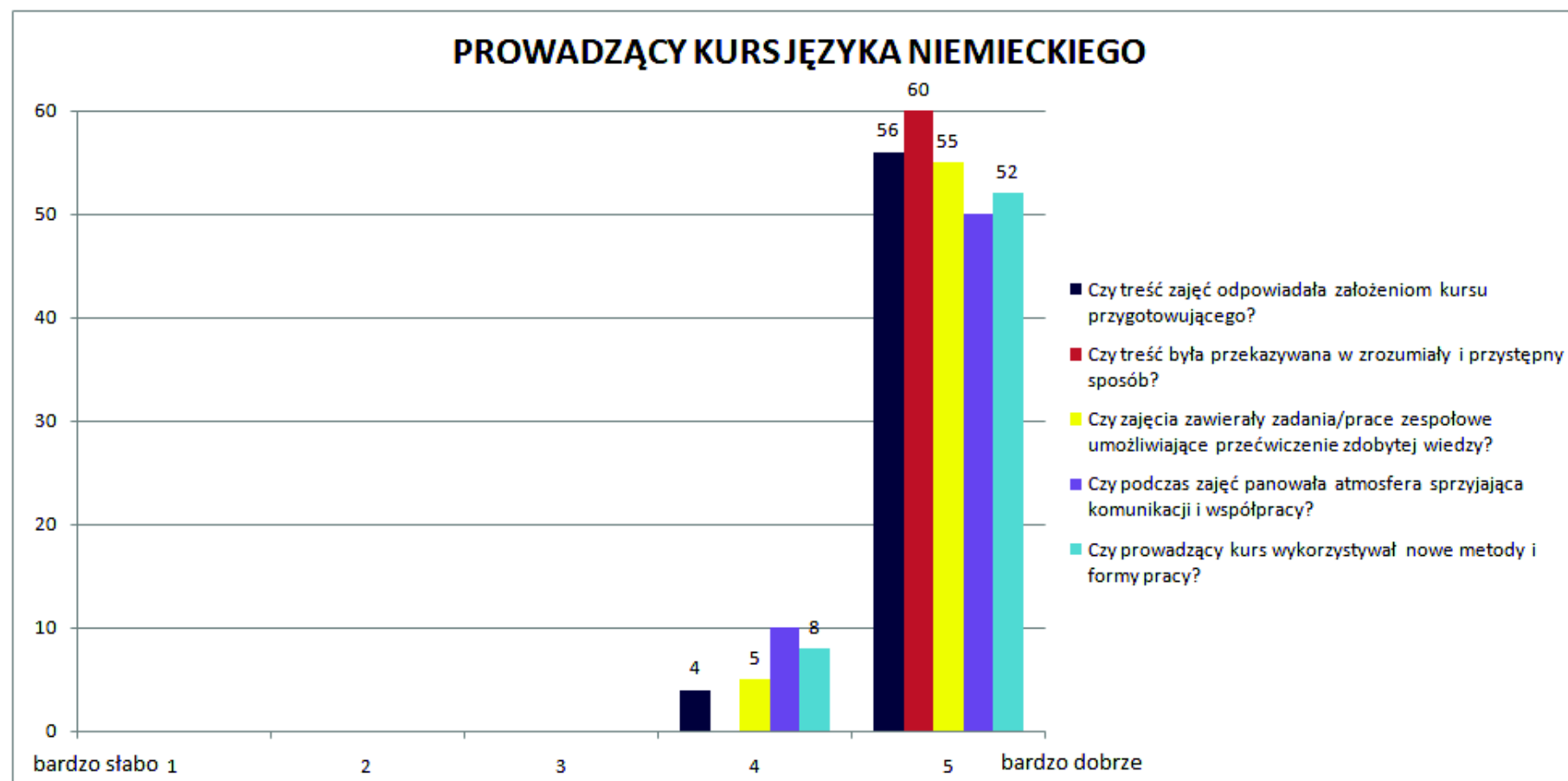

Ankiety przeprowadzone po kursie językowym przygotowującym do wyjazdu.

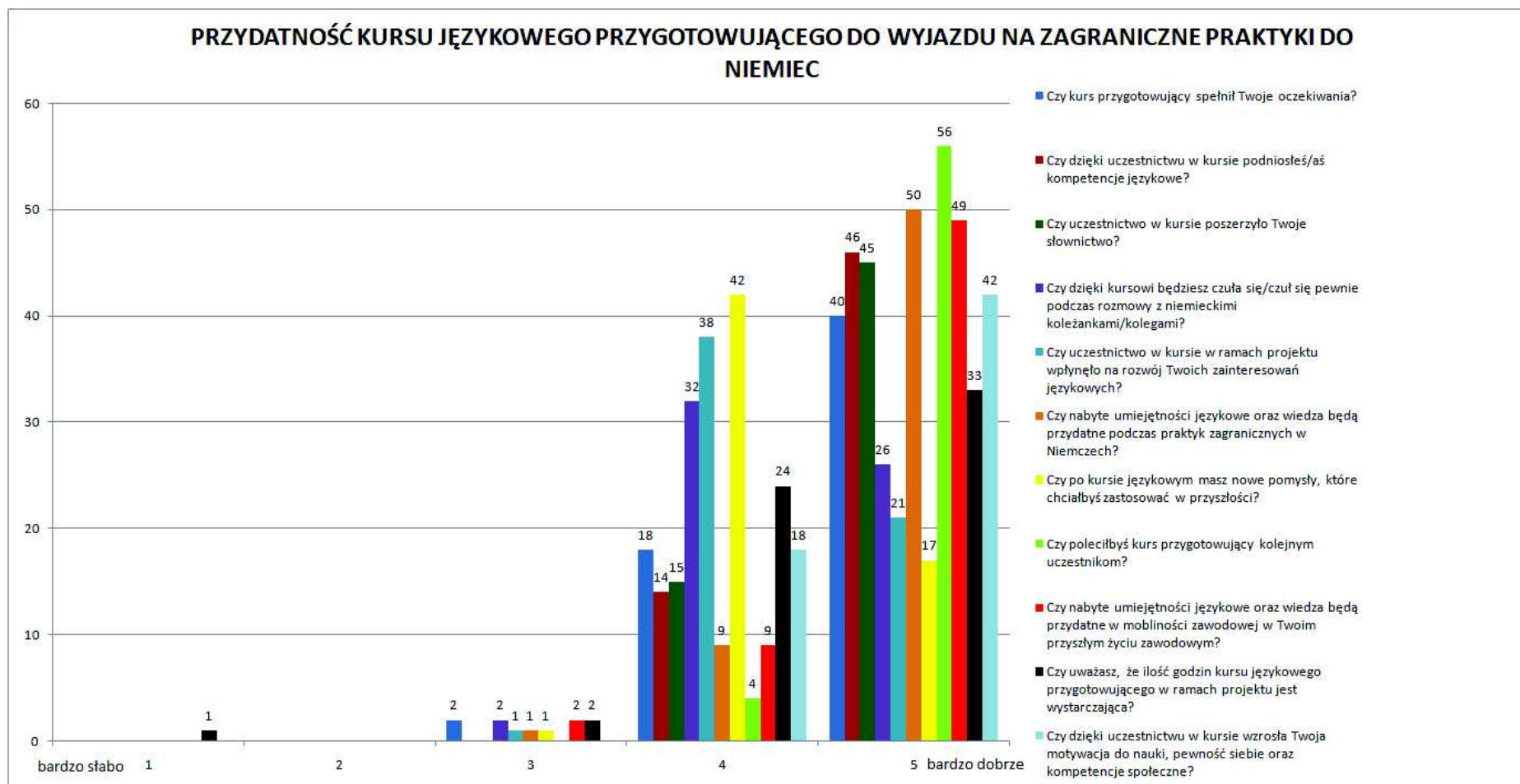
[pytanie 25]

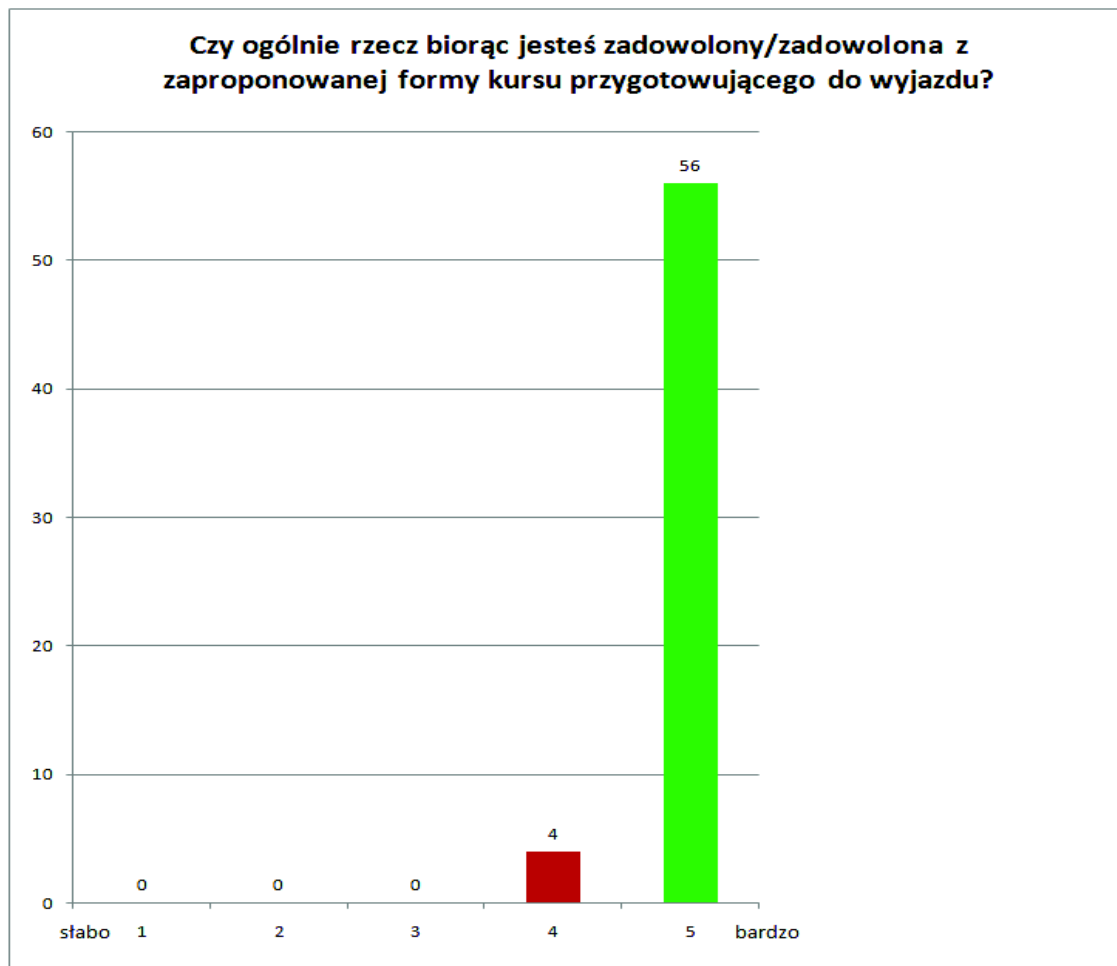
[pytanie 26]

[pytanie 27]

[pytanie 28]

Komentarz koordynatora i opiekunów:

Analizując wyniki przeprowadzonych ankiet uczestników projektu można wyciągnąć ostatecznie poniższe wnioski.

I. Trafność decyzji o udziale w stażu.

Na ogólne pytanie o stopień zadowolenia z uczestnictwa w mobilności zawodowej:

40 osób stwierdziło, że są bardzo zadowolone, 4 osób, że raczej zadowolone i tylko jedna osoba, że jest raczej niezadowolona.

Uczestnicy dobrze lub bardzo dobrze ocenili wsparcie jakie otrzymali ze strony organizacji wysyłającej we wszystkich aspektach jej działań [pytanie nr 4], a także aż 57 osób jest gotowych polecić innym uczestnikom organizację przyjmującą [pytanie nr 5].

Jako główne powody swojego udziału w stażu uczestnicy wskazali: [pytanie nr 1]

- a) podwyższenie kompetencji zawodowych (55 osób),
- b) możliwość nauki i doskonalenia języka obcego (47 osób),
- c) możliwość poznania nowych osób (36 osób)
- d) możliwość poznania nowych metod nauczania (33 osoby)
- e) podniesienie swojej wartości na zagranicznym rynku pracy (32 osoby)
- f) podniesienie swojej wartości na polskim rynku pracy (29 osób)
- g) możliwość rozwinięcia umiejętności osobistych (28 osób)

Na podstawie analizy szczegółowych odpowiedzi, a także osobistych refleksji uczestników, można stwierdzić, że byli zadowoleni z podjęcia decyzji o uczestnictwie w stażu.

Korzyści, jakie wskazywali, są w większości zgodne z ich wcześniejszymi oczekiwaniami.

Konkluzje, komentarze i opinie uczestników:

„Uważam, że tego typu staże są bardzo przydatne pod każdym względem, szczególnie zawodowym. Serdecznie polecam następnym uczestnikom.”

„Projekt warty zachodu, gdybym mógł pojechałbym jeszcze raz.”

„Uważam że tego typu wyjazdy powinny być organizowane częściej, pomogłoby to bardzo w integrowaniu się z innymi. Dzięki tego typu wyjazdom można bardzo podnieść swoje umiejętności zawodowe, uważam że to świetny pomysł.”

„Polecam wszystkim brać udział w jakichkolwiek przedsięwzięciach tego typu. Bardzo przydatna wiedza, nowe umiejętności i wspomnienia które zostają do końca.”

II. Efektywność podejmowanych działań.

Nakład włożonej pracy w organizację stażu: przez organizację wysyłającą, jak i organizację przyjmującą był wysoki. Czy jednak efekt w stosunku do nakładu sił był adekwatny?

Na podstawie ankiety można stwierdzić, że zarówno umiejętności zawodowe, językowe jak i ogólny rozwój uczestników wyraźnie wzrósł:

- stażyści dobrze ocenili swoje możliwości lepszego startu w życie zawodowe [pytanie 12 i 13]. W swoich spostrzeżeniach zauważali, że wzrosły ich umiejętności przydatne w przyszłym zawodzie.
- większość osób wskazała na możliwość otrzymania lepszej pracy w kraju, jak i za granicą, a także czują się lepiej przygotowani do zadań wymagających od nich większej odpowiedzialności [pytanie nr 12, 13, 22]
- odczucie wzrostu umiejętności językowych w trakcie pobytu za granicą, zostało zauważone przez 51 osób, tylko czworo takich nie dostrzegło [pytanie nr 8]. Widać to szczególnie w odniesieniu do języka angielskiego, który został wskazany przez 41 uczestników jako język roboczy stażu [pytanie nr 7 i 22]. Pomimo, iż uczestnicy byli w Niemczech, gdzie wydawałoby się, że naturalnym językiem komunikacji jest język niemiecki, to jednak dominował język angielski. Wynika to z faktu, iż jest to uniwersalny język używany w komunikacji technicznej na świecie.

Oprócz umiejętności zawodowych i językowych jakie znacznie poszerzyli, uczestnicy zauważyli, że wzrosło ich poczucie wartości, nauczyli się współpracować w grupie, znajdować rozwiązania w nietypowych sytuacjach, myśleć logicznie i organizować swoją pracę. W kontaktach z innymi ludźmi stali się bardziej tolerancyjni i otwarci na współpracę z reprezentantami innych kultur. Nieco mniej rozwinęło się ich zainteresowanie sprawami społecznymi i politycznymi, w tym integracją europejską. Wydaje się więc, że w przyszłości warto byłoby temu aspektowi poświęcić więcej uwagi w czasie, np. przygotowań do wyjazdu na staż. [pytania nr 11 i 24]

Uczestnicy poproszeni o wskazanie najważniejszych korzyści i umiejętności zdobytych podczas stażu oraz wskazanie kluczowych doświadczeń wyniesionych z zagranicznej mobilności, tak odpowiadali:

“Cooperating with people and language skills.”

“ Operation and construction of 3D printers, electrical and electronic circuits, pneumatics, hydraulics and mechanics.”

“Po praktykach otworzyły mi się nowe perspektywy i moja wiedza zwiększyła się.

Na praktykach były elementy nowego zawodu i nie robiłem czynności nie związanych.”

„Pracowałam w hotelu. Pomogło mi to zdobyć większą wiedzę na temat hotelarstwa.

Nauczyłam się komunikacji w języku obcym, współpracy z ludźmi w hotelu.”

„Working with abroad people and training language skills, oportunity to experience different culture. All that are the key experiences and are equal important.”

III. Skuteczność osiągania założonych rezultatów poprzez przyjęte metody i narzędzia.

Organizatorom zależało, aby uczestnicy maksymalnie mogli wykorzystać dla siebie czas stażu, by wynieśli jak najwięcej wiedzy, umiejętności zawodowych i ogólnych oraz by czuli się jak najbardziej bezpiecznie i komfortowo w czasie całego pobytu. Jeszcze przed wyjazdem za granicę zorganizowano więc szereg kursów przygotowawczych: językowy, BHP, pedagogiczny i kulturowy, aby nie tylko łatwiej radzili sobie w codziennych sytuacjach w czasie pobytu w Niemczech, ale także w czasie trwania zajęć.

Uczestnicy odbyli trzydziestogodzinny kurs z języka niemieckiego, którego ocena wypadła bardzo dobrze [pytania nr 25, 26 i 27]. Pozostałe formy przygotowania do wyjazdu również w większości uzyskały wysokie noty. Stosunkowo najslabiej wypadło spotkanie z pedagog szkolną, co wymaga refleksji nad treścią lub formą ich przeprowadzania [pytanie nr 24]. Jak już wcześniej wspomniano, zagadnienia kulturowe powinny być wzbogacone o te dotyczące Unii Europejskiej i idei integracji, gdyż są one znane stosunkowo słabiej.

Ogólna ocena zaproponowanych form kursu przygotowującego jest bardzo wysoka (tak wskazało 56 osób) i wysoka (4 osoby).

Stażyści zostali zapytani o ocenę organizacji wyjazdu w różnych aspektach pomocy i wsparcia, jakich im udzielano w podróży i w czasie pobytu [pytania nr 16, 17, 18,

19, 23]. Uznali, że byli z nich raczej lub bardzo zadowoleni, a szczególnie z: oferty kulturalnej towarzyszącej mobilności, atmosfery w pracy, komunikacji z pracownikami i opiekunami. Gorzej wypadła ocena zakwaterowania i wyżywienia [pytanie nr 18 i 23]. Może to wynikać z ich indywidualnych preferencji, np. wynikających z indywidualnej diety (wegetarianizm).

Warto zwrócić uwagę na informacje o finansach uczestników. 29 uczestników określiło środki otrzymane z programu jako pokrywające ich wydatki w czasie mobilności: od 76% do 100 %, 20 osób od 51% do 71% i 11 osób, że pokryły poniżej połowy tego, co wydali za granicą [pytania nr 19 i 20]. Duża część korzystała z innych źródeł dofinansowania: wsparcia rodziny (35 osób) i własnych oszczędności (aż 41 osób). Z obserwacji w czasie wyjazdu, wydaje się, że środki które otrzymali z programu, były wystarczające, ale młodzież chcąc uprzyjemnić sobie pobyt za granicą zabezpieczyła własne środki finansowe.

Forma zajęć praktycznych też podlegała ocenie. Stażyści wskazali, że są zadowoleni z kontaktów z osobami, które sprawowały opiekę nad ich pracą, z metod i zadań wykonywanych w czasie zajęć oraz zapewnionego im sprzętu. Zarówno czas stażu, jak i zaproponowane działania, były adekwatne z ich możliwościami i potrzebami, co dało szansę efektywnego wykorzystania czasu spędzonego podczas zajęć. Stopień integracji z innymi stażystami z zagranicy, czy pracownikami organizacji przyjmującej, również oceniony był jako wysoki [pytanie nr 14]

Uczestnicy zostali proszeni o opisanie dobrych i złych stron stażu. Oto ich odpowiedzi:

“Everything was okay. We should have more money. That's all.”

„Miła atmosfera, staż przebiegał bez konfliktów i zbędnych nieporozumień. Jestem zadowolony z wyjazdu i cieszę się że otrzymałem taką szansę.”

„ Every information that was important to us was perfectly described and every problem was solved fast without any arguments. As of the bad elements i don't find.”

„Dobre strony stażu: odpowiednia opieka, podniesienie kompetencji językowych oraz zawodowych, poznanie nowych osób, świetnie zorganizowany czas, np. wycieczki. Brak złych stron.”

„Do dobrych stron stażu można zaliczyć wszelakie wycieczki krajoznawcze, wyżywienie oraz sposób traktowania nas. Do złych stron stażu zaliczam przede wszystkim sposób transportu do miejsca odbywania stażu oraz na wycieczki. Droga do miejsca odbywania stażu w obie strony zajmowała stanowczo za dużo czasu.”

„Nie jestem w stanie powiedzieć złego słowa na temat staż. Jako plusy między innymi mogę wymienić: atmosferę w pracy, pomoc ze strony organizacji, zdobyte doświadczenie.”

IV. Oddziaływanie

Uczestnicy stażu, to uczniowie trzech profili nauczania technikum: informatycznego, mechatronicznego i hotelarskiego. Formy i miejsce odbywanych zajęć były ściśle skorelowane z ich przyszłym wykształceniem i wybranymi zawodami. Hotelarze odbywali staż w dwóch hotelach, gdzie mogli doskonalić umiejętności w rzeczywistych warunkach ich przyszłego zatrudnienia. Pracodawca określił ich przygotowanie do pełnionych zadań jako bardzo wysoki. Grupa informatyczna realizowała program stażu w Centrum Informatycznym, a grupa mechatroniczna w Centrum Kształcenia Praktycznego dla mechatroników. Instruktorzy, którzy prowadzili z nimi zajęcia również byli zadowoleni z ich dotychczasowych umiejętności, jak i robionych w trakcie stażu postępów. Na tej podstawie można wnioskować, że uczestnicy, dzięki temu projektowi zyskali doświadczenie, które ułatwi im odnalezienie się na rynku pracy, a pracodawcy pozyskają wykwalifikowanych pracowników. Na podstawie odpowiedzi na pytanie 22, które dotyczy wielu aspektów, należy sądzić, iż doświadczenia zdobyte w różnych obszarach, będą oddziaływać na uczestników również po zakończeniu projektu i ukończeniu szkoły.

Opinie i sugestie uczestników będą miały również wpływ na decyzje podejmowane w szkole w kwestii pozyskiwania dalszych środków unijnych i realizację kolejnych projektów.

V. Trwałość osiągniętych efektów.

Wszyscy uczestnicy mobilności otrzymali w wyniku odbycia stażu cztery dokumenty, którymi mogą legitymować się w przyszłym życiu zawodowym. Wyniki ankiety pokazują, że nie wszyscy sobie to uświadomili tuż po przyjeździe. Należy na to zwrócić w przyszłości większą uwagę.

Trudno jednoznacznie ocenić, jaka będzie w dalszej perspektywie trwałość wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników. Odpowiedzi na pytania odnoszące się do ogólnego rozwoju uczestników w czasie mobilności, wskazują, że zmienili się zdecydowanie na korzyść [pytania nr 11], gdyż uświadomili sobie i przekonali się, że nie muszą mieć kompleksów względem młodzieży z Europy Zachodniej. Mieli możliwość zaobserwowania tego na zajęciach i w codziennym obcowaniu z obcokrajowcami. Przełamali barierę językową i mentalną. Sami zauważyli, że wzrosły ich aspiracje zawodowe i wiara w możliwość odnalezienia się na rynku pracy oraz w swój osobisty sukces [pytanie nr 12]. Na pytanie: „W jaki sposób udział w stażu wpłynął na Twoją wizję w przyszłej pracy?”, uznali, że wyobrażają sobie pracę w innym kraju lub w środowisku międzynarodowym (zdecydowana większość odpowiedziała, że tak lub raczej tak na pytanie nr 13).

Podsumowaniem niech będą refleksje uczestników:

„Większa umiejętność posługiwania się językiem obcym. Zdobywanie umiejętności zawodowych. Większe perspektywy pracy, dzięki certyfikatom.”

„Jestem bardziej pewny siebie i przekonany o swoich umiejętnościach”.

„Potrafię się lepiej adaptować i odnajdywać w nowych sytuacjach.”

Powyższa ewaluacja to obiektywna ocena projektu na wszystkich jego etapach sporządzona na podstawie zgromadzonych dokumentów. Dostarczyła rzetelnych i praktycznych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w dalszym procesie decyzyjnym przy realizacji kolejnych projektów.

Głównym celem ewaluacji była ocena stopnia realizacji założonych celów projektowych. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji możemy jednoznacznie stwierdzić, iż **cele projektowe zostały osiągnięte w stopniu bardzo dobrym.**

Rezultaty projektu osiągnięte podczas jego realizacji:

- ✓ zwiększenie umiejętności porozumiewania się w języku obcym zawodowym, głównie angielskim
- ✓ wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z terenów wiejskich i miejskich oraz uczniów z uboższych rodzin
- ✓ podniesienie lub wzmocnienie przez uczniów kluczowych kompetencji zawodowych w swojej branży
- ✓ zwiększenie kompetencji osobistych, społecznych
- ✓ większe usamodzielnienie uczniów
- ✓ zwiększenie pewności siebie i gotowości do podejmowania zadań wymagających większej odpowiedzialności
- ✓ zwiększenie wykazywania własnej inicjatywy i wzmocniona przedsiębiorczość poprzez mobilność
- ✓ zwiększenie szans na rynku pracy poprzez udokumentowanie swoich kwalifikacji